

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת סנהדרין

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיו.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובכ"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ד אחד דיני ממונות

גמ' לב. - לו:

עמנו הייתם ביום שכתוב בשטר, כשר [ממונות א"צ דרישה וחקירה - ושמא איחרוהו וכתבוהו (רש"י - כתבוהו בזמן הכתוב במקום המזמין ולא במקום הלואה)]

ר' חנינא, משנתנו - מדאו' דיני ממונות בדרישה וחקירה [משפט אחד יהיה לכם] ומדרבנן א"צ [שלא תנעול דלת]

רבא - דיני קנסות צריך, והלואות א"צ

ר"פ - רמאי צריך, אין חשש רמאי א"צ

קדימה לעבור בדרך צר לטעונה, לרחוקה, בשוין עושין פשרה ומעלין שכר לשני

דיני נפשות:

(1) פותחין לזכות (רבה) - "יש לך עדים להכחישן?", רב כהנא - "מדבריתם (עדים) נראה זכאי",

אביי ורבא - "אי לא הרגת לא תירא", רב אשי - "מי שיודע ילמד זכות"

(2) מטין בטר רוב לחובה על פי שנים [לא תהיה אחרי רבות לרעות]

(3) אין מחזירין (סותרין) הדין לחובה [צדיק אל תהרג] (וחייבי גלויות ומלקיות [ג"ש]) חוץ מטעות שהצדוקין מודין (מפורש), ממסית - דמחזירין רק לחובה [לא תחמול ולא תכסה עליו, כי הרג תהרגנו]

(4) אין התלמידים הנמצאים מלמדין חובה [ועד אחד לא יענה בנפש לזכות] והעדים לרבנן דר' יוסי בר"י אפי' לא לזכות [כנוגע (רש"י - שלא יזמין)]

(5) המלמד זכות אינו יכול לחזור בשעת מו"מ וללמד חובה [רש"י - סברא דבעינן והצילון]

(6) גומרין ביום דוקא [והוקע אותם לה' נגד השמש]

(7) לחובה מלינין הדין ליום שלאחריו [צדק ילין בה, אשרי חמוץ] - לכן אין דנין בע"ש - דא"א להורגו בשבת [לא תבערו אש בכל מושבותיכם (= ב"ד)] ולא לגמור הדין ביום א' [ליבא

דאינשין אינשין]

(8) מתחילין מן הצד (ולא מן הגדול) [רש"י - שמא יחייבנו הגדול ולא ירצו לחלוק משום לא תענה על רב, ויחגורו גם דוד חרבו (אחרונה)]

(9) רק מיוססים דנין [ומום אין כך - ונשאו אתך - בדומין לך]

(10) זקן, אין לו בנים, לר"י אכזרי - פסולים לדון (אלא במסית)

מחזירין דין של ממונות - רב יוסף לגי' הר"ף - באינו מומחה, וגי' שלנו חולק [רש"י - א"ל בע"ד דילמא טעמא קמא עיקר], מומחה - ר"נ - בשיש גדול הימנו, רב ששת - בטעה

ר' יוסי בר"ח - תלמיד שזיכה ומת מצטרף, ר' יוחנן - ב' שאמרו טעם א' מב' מקראות - מונין רק א' [אחת דבר אלקים (רש"י - וא' מהם טעה)]

דיני ממונות - תחלת דין ביום [ביום הנחילון] וגמר דין בלילה [ושפטו את העם בכל עת], לר"מ ביום [היקש - כל ריב וכל נגע]

ר' יוחנן התיר דיין סומא בא' מעיניו (דלא כר"מ דהקיש)

צוואת מת = דין פסוק [לחקת משפט] כשיש שם ג' ויכולין מיד לעשות דין (לתת לכ"א כפי דבריו) אבל לא כשיש ב', ולא בלילה [ביום הנחילון]

לאביי אין רציחת ב"ד דוחה עבודת קרבן ציבור [ק"ו משבת - ומעם מזבחי לקרבן יחיד דאינה בשבת], ורבא חולק [מעם מזבחי - המיוחד לי (תמיד)]

לדיני ממונות, נפשות, מכות, חודש, שנה - אב ובנו, רבו ותלמידו נחשבין כדין א', אא"כ א"צ לרב לסבריה (אלא לגמריה)

אבל בדיני טומאה (רש"י - שהוראתן ביחיד) מונין להם שנים

שור הנסקל כדיני ממונות [לא תטה משפט אביונך] חוץ מדין כ"ג דיינים

רש"י לב. - לו:

ממונות א"צ מטין עפ"י שנים - לא תטה משפט אביונך, אלא שור הנסקל וכ"ש שאר ממונות

יכולים לחזור תכ"ד אחר דרישה וחקירה

מומה לב"ד/לרבים פטור מלשלם דמזליה דגברא גרם לי' למיטעי
גר דן חבירו, אמו מישראל דן אפי' ישראל - לרש"י - לדי"נ אבל לממונות גר דן ישראל

גמ' לו: - לט:

סנהדרין (רש"י - אף של כ"ג) יושבים בחצי עיגול [רואין זא"ז - אגן הסהר]

ב' (ג' לר"י) סופרי דיינים כותבין

לפניהן ג' שורות של ת"ח (רש"י - של כ"ג - להטייה להוסיף עד ע"א) וכ"א מכיר מקומו (כפי סדר)

ע' - אסור לצאת (יד: לדבר הרשות) אא"כ נשאר כ"ג [אל יחסר המזג]

{ אפי' כסוגה בשושנים לא יפרצו פרצות; ר' זירא קירב בריונים }

מאיימין על עידי דיני נפשות

לר' אחא מאומד (circumstantial evidence) בדיני ממונות הוי עדות

ומשנתנו ור"ש בן שטח (בנפשות) חולקים [ע"פ שנים עדים]

{ דין ד' מיתות לא בטלו; קין; גלות מכפרת; שלתיאל (נחמיה); נכנס יין יצא סוד;

הקב"ה הקדים גלות צדקיהו, ב' שנים לונושנתם;

נברא אדם יחידי - עולם מלא, מפני שלום הבריות, כנגד המינים, גדולתו שהקב"ה טובע כ"א בחותמו

של אדה"ר ואינם דומים - בקול במראה ובדעת; אדם נברא בערב שבת; הוצבר עפרו מכל

העולם, י"ב שעות של יום שישי; חיה רעה שולוטת באדם אם נדמה כבהמה; כתי מלאכי

השרת התנגדו לבריאת אדם; אדה"ר - מסוף העולם על סופו, בלשון ארמי ספר, הראהו דור

דור ודורשיו, מין היה, מושך בערלתו, כופר;

דע מה שתשיב לאפיקורוס גוי אבל ישראל פקר טפי; תשובות למינים; לר"מ 300 משלות שועלים;

ר' תנחום בביבר; שמש ניחא על כל העולם כ"ש שכינה; הקב"ה מייסר הגדולים; עיקר טבילה

באש; טוב ה' לקונו כשהוא עודד (מגין ושכר); הקב"ה אינו שש במפלת רשעים אבל אחרים

משיש; מיתת אחאב; עובדיה - גר אדומי; קצף על ישראל כשמישע מלך מואב הקריב בנו {